

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนรวมทั้งเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยพนักงานสอบสวนในตำแหน่งสารวัตรและรองสารวัตร จำนวน 272 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (checklist) เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าวิกฤติ (t-test) ค่าความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ทุกตำแหน่งและทุกสถานบันการศึกษา ทั้งโดยรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. พนักงานสอบสวนในตำแหน่งสารวัตรกับพนักงานสอบสวนในตำแหน่งรองสารวัตร มีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่เกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการรับแจ้งความซึ่งพนักงานสอบสวนในตำแหน่ง สารวัตร มีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่สูงกว่า พนักงานสอบสวน ในตำแหน่งรองสารวัตร
3. พนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ กับพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น มีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่เกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นมีปัญหาสูงกว่าพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
4. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการรับแจ้งความ คือ ความเพียงพอของพนักงานสอบสวนในการรับแจ้งความ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรจัดสรรตำแหน่งพนักงานสอบสวนให้พอเพียง

5. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการไต่ถามข้อพิพาทคือ ขอบเขตของอำนาจในการไต่ถามข้อพิพาทของพนักงานสอบสวน ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ ควรแก้ไขกฎหมายเพิ่มอำนาจให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการไต่ถามมากขึ้น

6. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการเปรียบเทียบปรับคือ ความเป็นมาตรฐานในการใช้ดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนในการเปรียบเทียบปรับ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ ควรกำหนดจำนวนเงินในการเปรียบเทียบปรับให้ชัดเจนโดยไม่ต้องระบุขั้นต่ำหรือขั้นสูงไว้

7. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการสอบสวนปากคำ คือ การติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชน ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ ควรมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชนเพื่อความสะดวกคล่องตัวในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

8. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ คือ ความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในการตรวจที่เกิดเหตุ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรหางบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

9. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการสืบสวนจับกุม คือ ความร่วมมือช่วยเหลือการสืบสวนจับกุมของผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ พนักงานสอบสวนควรปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบการสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัด

10. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการเก็บรักษาและการคืนของกลาง คือ ความเพียงพอของสถานที่ในการเก็บรักษาของกลางในสถานีตำรวจ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนจัดสร้างห้องเก็บรักษาของกลางไว้โดยเฉพาะในสถานีตำรวจทุกแห่ง

11. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการประกันตัวผู้ต้องหา คือ ความรับผิดชอบของนายประกันกรณีใช้บุคคลเป็นประกัน ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ ควรแก้กฎหมายให้มีการลงทะเบียนนายประกันที่เป็นข้าราชการในกรณีไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาได้ตามกำหนด

12. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการทำและสรุปสำนวนการสอบสวนคือ ความหลากหลายของระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการปฏิบัติงานสอบสวน ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรพิจารณายกเลิกระเบียบที่

ล้ำสมัยและไม่จำเป็น

13. ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการเป็นพยานศาลและการติดตามพยาน คือ การติดตามพยานบุคคลไปให้การต่อศาล ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานี้ ได้แก่ หัวหน้าสถานีควรจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายอื่น เช่น ฝ่ายสืบสวนเป็นผู้ช่วยติดตามพยาน

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนทุกตำแหน่ง และทุกสถาบันการศึกษาทั้งโดยรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะ สุขประเสริฐ (2528) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษะบางประการต่อประสิทธิภาพของตำรวจระดับสถานีในการบริการประชาชน : ศึกษากรณีสถานีตำรวจนครบาลบางยี่เรือ พบว่า ในทัศนะเจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่า ตำรวจปฏิบัติงานได้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า พนักงานสอบสวนทุกตำแหน่งไม่ว่าจะสำเร็จจากการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ก็ได้รับการอบรมหรือฝึกงานเกี่ยวกับงานสอบสวนในระยะสั้นทำให้ขาดความเข้าใจ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับเอกสารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กรมตำรวจ, 2538, หน้า 21- 22) ที่สรุปว่า ภาระความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนมีปริมาณมากและผูกพัน มีโอกาสที่จะเกิดข้อบกพร่องได้ง่าย นอกจากนี้พนักงานสอบสวนยังขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน และบางรายขาดความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ

2. จากผลการวิจัยพบว่า พนักงานสอบสวนในตำแหน่งสารวัตรกับพนักงานสอบสวนในตำแหน่งรองสารวัตรมีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่เกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ต้องรับผิดชอบงานสอบสวนในลักษณะเดียวกัน ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนเวร โดยสอบสวนคดีอาญาบางประเภทและปฏิบัติงานตามที่หัวหน้าจัดและมอบหมาย ต้องเข้าเวรสอบสวนและดำเนินการสอบสวนตามแนวทางเดียวกัน อำนาจในการสืบสวน สอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ โดยรวมเท่าเทียมกันจึงมีปัญหาอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน ยกเว้นด้านการรับแจ้งความซึ่งพนักงานสอบสวนในตำแหน่งสารวัตรมีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่สูงกว่าพนักงานสอบสวนในตำแหน่งรองสารวัตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนในตำแหน่งสารวัตรซึ่งส่วนใหญ่รับราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ในงานสอบสวนมานานกว่า พนักงานสอบสวนในตำแหน่งรองสารวัตร ทำให้เกิดความจำเจกับการรับแจ้งความมาก จึงทำให้มีปัญหาสูงกว่าจะปฏิบัติหน้าที่สูงกว่าพนักงานสอบสวนในตำแหน่งรองสารวัตร

3. จากผลการวิจัยพบว่า พนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ กับพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น มีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่เกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าพนักงานสอบสวนที่สำเร็จจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจและที่สำเร็จจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นถึงแม้จะได้รับการศึกษาอบรมมาแตกต่างกัน แต่ก่อนจะมาเป็นพนักงานสอบสวนก็ได้รับการอบรมจากสถาบันเดียวกัน เมื่อมาปฏิบัติหน้าที่ทำให้มีปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นมีปัญหาสูงกว่าพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งได้รับการฝึกอบรมมาเป็นระยะสั้นคือประมาณ 6 เดือน เมื่อเทียบกับพนักงานสอบสวนที่สำเร็จจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจซึ่งได้รับการฝึกอบรมมานานประมาณ 4 ปี จึงทำให้มีความชำนาญในการตรวจสถานที่เกิดเหตุน้อย ทำให้มีปัญหาสูงกว่าพนักงานสอบสวนที่สำเร็จจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

4. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการรับแจ้งความคือ ความเพียงพอของพนักงานสอบสวนในการรับแจ้งความ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานี้ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรจัดสรรตำแหน่งพนักงานสอบสวนให้พอเพียง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนที่มีในปัจจุบันยังมีไม่เพียงพอกับปริมาณคดีที่เกิดขึ้น บางครั้งในเวลาเดียวกันถ้ามีคดีเกิดขึ้นพร้อมกันหลายเรื่อง หรือมีผู้มาแจ้งความพร้อมกันหลายคน พนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่เพียงนายเดียวหรือนองนาย อาจไม่เพียงพอกับการบริการประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540-2544) ที่จะเพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวนให้สอดคล้องกับปริมาณงานสอบสวนโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและคุณภาพของพนักงานสอบสวนเป็นสำคัญ (กรมตำรวจ, 2539, หน้า 37)

5. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการไต่ถามข้อพิพาทคือ ขอบเขตของอำนาจในการไต่ถามข้อพิพาทของพนักงานสอบสวน ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานี้ ได้แก่ ควรแก้ไขกฎหมายเพิ่มอำนาจให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการไต่ถามมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสภาพปัจจุบันกฎหมายได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจไต่ถามเฉพาะคดีที่มีโทษเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิเวศ เตนินนาท (2540) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจ ในสังกัดตำรวจภาค 2 โดยมีข้อเสนอแนะว่า ควรแก้ไขกฎหมายเพิ่มอำนาจให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการไต่ถามมากขึ้นเพื่อให้คดีเล็ก ๆ น้อย ๆ เสร็จสิ้นไป

6. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการเปรียบเทียบปรับคือ ความเป็นมาตรฐานในการใช้ดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนในการเปรียบเทียบปรับ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ ควรกำหนดจำนวนเงินในการเปรียบเทียบปรับให้ชัดเจนโดยไม่ต้องระบุขั้นต่ำหรือขั้นสูงไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการเปรียบเทียบปรับของแต่ละคนในฐานความผิดเดียวกันไม่เท่ากัน ทำให้เกิดปัญหาได้เถียงกับผู้ต้องหาหรือถูกร้องเรียนขึ้นได้ ดังนั้นพนักงานสอบสวนจึงเห็นว่า ควรกำหนดจำนวนเงินในการเปรียบเทียบปรับให้ชัดเจน โดยไม่ต้องระบุขั้นต่ำหรือขั้นสูงไว้

7. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการสอบสวนปากคำ คือ การติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชน ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ ควรมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชนเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกี่ยวกับการติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมการสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชน ซึ่งเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่แก้ไขใหม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ พนักงานอัยการ นักจิตวิทยา หนายความ ในทางปฏิบัติอาจไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร เพราะต่างมีภาระหน้าที่ประจำและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวยังมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับสัดส่วนความรับผิดชอบ และกฎหมายดังกล่าวมุ่งที่จะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหามากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิพนธ์ ชูแก้ว (2541) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนางานสอบสวนยุคโลกาภิวัตน์ โดยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ด้านกฎหมายและระเบียบแบบแผน ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ป.วิอาญา ไม่ควรคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกจับด้านเดียว ควรคำนึงถึงความสงบสุขและความเสียหายของพลเมืองซึ่งมีมากกว่าด้วย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2538) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาในปัจจุบันทางด้านการสอบสวนไว้คือ ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนมีขั้นตอนการปฏิบัติยุ่งยากซับซ้อนเกินความจำเป็น ดังนั้นพนักงานสอบสวนจึงเห็นว่า ควรที่จะแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนปากคำเด็กหรือเยาวชนเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

8. จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุ คือ ความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในการตรวจที่เกิดเหตุ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรหางบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอุปกรณ์ที่จำเป็นการตรวจสถานที่เกิดเหตุ เช่น ยานพาหนะ ปัจจุบันมีไม่เพียงพอกับความต้องการในการใช้งาน ซึ่งกองบัญชาการตำรวจนครบาลเป็นเขตที่มีสถิติอาชญากรรม เกิดขึ้นค่อนข้างสูง หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อม ๆ กันหรือ

ใกล้เคียงกันหลายรายในขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นการก่ออาชญากรรม อุบัติเหตุบนท้องถนน เป็นต้น พนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ไม่สามารถไปที่เกิดเหตุได้พร้อมกัน เพราะต้องรออนพาหนะที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิเวศ เด่นนินนาท (2540) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสอบสวนสถานีตำรวจ ในสังกัด ตำรวจภาค 2 โดยมีข้อเสนอแนะว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรจัดซื้อรถยนต์และอุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็นในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

9. จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการสืบสวนจับกุม คือ ความร่วมมือช่วยเหลือการสืบสวนจับกุมของผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ พนักงานสอบสวนควรปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบการสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในบางครั้งพนักงานสอบสวนอาจเร่งรัดให้ผู้ได้บังคับบัญชาสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษโดยเร็ว โดยมีได้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2538) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาในปัจจุบันทางด้านการสอบสวนไว้คือ การจับกุมและความคุมผู้ต้องหาอย่างไม่เป็นไปด้วยความรอบคอบ รัดกุม เพื่อป้องกันปัญหาอันเกิดจากการถูกร้องเรียน หรือ ถูกฟ้องร้องจากผู้ต้องหาในภายหลัง ดังนั้นพนักงานสอบสวน จึงเห็นว่า พนักงานสอบสวนควรปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบการสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัด

10. จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการเก็บรักษาและการคืนของกลางคือ ความเพียงพอของสถานที่ในการเก็บรักษาของกลางในสถานีตำรวจ ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนจัดสร้างห้องเก็บรักษาของกลางไว้โดยเฉพาะในสถานีตำรวจทุกแห่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบางสถานีตำรวจนครบาล ไม่มีสถานที่เก็บรักษาของกลางโดยเฉพาะ ซึ่งในบางครั้งของกลางเหล่านั้นอาจเกิดความเสียหายขึ้นได้ พนักงานสอบสวนมีความเห็นว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรสนับสนุนจัดสร้างห้องเก็บรักษาของกลางไว้โดยเฉพาะในสถานีตำรวจทุกแห่ง

11. จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการประกันตัวผู้ต้องหาคือ ความรับผิดชอบของนายประกันกรณีใช้บุคคลเป็นประกัน ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ ควรแก้กฎหมายให้มีการลงโทษทางวินัยแก่นายประกันที่เป็นข้าราชการในกรณีไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาได้ตามกำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันผู้ต้องหาที่มีความนิยมใช้ตำแหน่งบุคคลที่เป็นข้าราชการมาใช้ประกันตัว แต่ยังขาดระบบควบคุมป้องกันมิให้มีการประกันตัวซ้ำซ้อน เมื่อพนักงานสอบสวนกำหนดให้นายประกันนำตัวผู้ต้องหามาส่งตามวันเวลาที่กำหนดไว้ แต่นายประกันไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาได้ ถ้าจะฟ้องร้องนายประกันก็อาจเกิดความยุ่งยาก

และเสียเวลามาก ซึ่งตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี เล่ม 1 ลักษณะที่ 7 เรื่องการปล่อยตัวชั่วคราว ข้อ 178 ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบ มิฉะนั้น พนักงานสอบสวนจะบกพร่องต่อหน้าที่ กระบวนการตรวจสอบเป็นภาระของพนักงานสอบสวน หากผิดพลาด พนักงานสอบสวนจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบหรืออาจต้องชดใช้ราคาหลักประกัน ดังนั้น พนักงานสอบสวนจึงเห็นว่า ควรแก้กฎหมายให้มีการลงโทษทางวินัยแก่นายประกันที่เป็นข้าราชการในกรณีไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาได้ตามกำหนด

12. จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการทำและสรุปสำนวนการสอบสวนคือ ความหลากหลายของระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการปฏิบัติงานสอบสวน ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรพิจารณายกเลิกระเบียบที่ล้าสมัยและไม่จำเป็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนแต่ละคน มีภาระงานในแต่ละวันเกี่ยวกับคดีที่เกิดขึ้นมาก และสำนวนแต่ละคดีต้องใช้เวลาในการจัดทำโดยเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์ที่มีความยุ่งยากซับซ้อน ทั้งในแง่พฤติการณ์และกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติบางส่วนที่ล้าสมัยและไม่จำเป็น ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2538) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาในปัจจุบันทางด้านการสอบสวนไว้คือ ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนมีขั้นตอนการปฏิบัติยุ่งยากซับซ้อนเกินความจำเป็น ดังนั้น พนักงานสอบสวนจึงเห็นว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรพิจารณายกเลิกระเบียบที่ล้าสมัยและไม่จำเป็น เพื่อให้การทำสำนวนการสอบสวนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

13. จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการเป็นพยานศาลและการติดตามพยาน คือ การติดตามพยานบุคคลไปให้การต่อศาล ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ได้แก่ หัวหน้าสถานีควรจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายอื่น เช่น ฝ่ายสืบสวนเป็นผู้ช่วยติดตามพยาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมและติดตามพยานไปศาล มีภาระหน้าที่มาก ไม่มีเวลาไปควบคุมและติดตามพยาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิเวศ เด่นนิพนธ์ (2540) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภาค 2 โดยมีข้อเสนอแนะว่า หัวหน้าสถานีตำรวจควรจัดเจ้าหน้าที่ให้ทำหน้าที่คุ้มครองพยานและติดตามพยานแทนพนักงานสอบสวน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล อยู่ในระดับปานกลาง ฉะนั้นกองบัญชาการตำรวจนครบาลและ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรจัดอบรมสัมมนาพนักงานสอบสวนให้มีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดและข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนโดยสม่ำเสมออย่างน้อยปีงบประมาณละ 1 ครั้ง

2. จากข้อมูลการวิจัยพบว่า พนักงานสอบสวนในตำแหน่งสารวัตรมีปัญหารปฏิบัติหน้าที่ด้านการรับแจ้งความมากกว่ารองสารวัตร ฉะนั้นพนักงานสอบสวนในตำแหน่งสารวัตรควรปรับสภาพความรู้สึกและทำความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการรับแจ้งความให้มากยิ่งขึ้นเพื่อทำให้ปัญหาลดน้อยลง รวมทั้งพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น มีปัญหารปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุมากกว่าพนักงานสอบสวนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ฉะนั้นพนักงานสอบสวนควรที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นควรศึกษาแนวทางการปฏิบัติด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ จากตำราเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุมากยิ่งขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า พนักงานสอบสวนเสนอแนวทางแก้ไขปัญหารปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในทุกลักษณะงาน ฉะนั้นกองบัญชาการการศึกษาควรใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดรายละเอียดหลักสูตรเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยศึกษาจากความคิดเห็นของพนักงานสอบสวนเอง ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลมีความเบี่ยงเบน ฉะนั้นเพื่อความชัดเจนถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูล ควรได้ทำการวิจัยซ้ำ (replication) โดยใช้เทคนิคหรือวิธีการวิจัยอื่น เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research)